

**Accountantsverslag 2018 Noaberkracht Dinkelland
Tubbergen d.d. 15 april 2019**

Per saldo persoonlijk

Inhoudsopgave

Wij hebben ons accountantsverslag als volgt ingedeeld:

1. Aanbieding	3
2. Bestuurlijke samenvatting	4
3. Kernpunten controle	5
4. Controleaanpak	8
5. Bevindingen controle jaarrekening 2017	9
6. Analyse resultaat en vermogen	14
7. Beheersingsorganisatie	15
8. Bijlagen	17

1. Aanbieding

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2018 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Noaberkracht Dinkelland Tubbergen (hierna: Noaberkracht) aan. Dit verslag beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2018 van Noaberkracht.

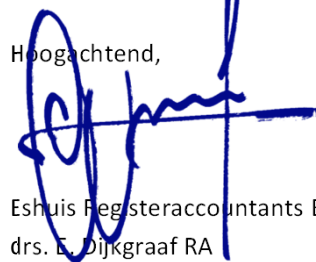
De jaarrekening 2018 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie van Noaberkracht. Wij hebben naar aanleiding van onze controle een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt. Wij gaan ervan uit dat het bestuur na behandeling door de raden van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen overgaat tot ongewijzigde vaststelling van de jaarrekening. Wij verzoeken u contact met ons op te nemen, wanneer dit niet het geval is. In overleg kunnen dan de in dat geval verdere noodzakelijke acties worden ondernomen. Indien tot deze vaststelling van de jaarrekening door het bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dient een dergelijke aanpassing nog voor de betreffende vergadering van het bestuur te worden gemaakt.

De bevindingen naar aanleiding van ons onderzoek hebben wij in het hiervoor liggende accountantsverslag weergegeven. Dit accountantsverslag en de daarin opgenomen bevindingen zijn op 3 april 2019 in concept besproken met de beide voorzitters, mevrouw drs. ing. W.A.M. Haverkamp-Wenker en de heer J.G.J. Joosten en tevens met de heren S. Waanders, ir. M. Hellemons Msc RA en E. Bakhuis, respectievelijk algemeen directeur / bestuurssecretaris, concerncontroller en strategisch financieel adviseur van Noaberkracht Dinkelland Tubbergen.

Wij bedanken de medewerkers van Noaberkracht voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. De aanlevering van door ons opgevraagde informatie en documentatie was adequaat.

Tot het verstrekken van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Eshuis Registeraccountants B.V.
drs. E. Dijkgraaf RA

2. Bestuurlijke samenvatting

Ons oordeel

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2018 van Noaberkracht uitgevoerd en een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt.

Dat houdt het volgende in: Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2018 van Noaberkracht een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva per 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening 2018 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij hebben de in bijlage 3 bij de jaarrekening opgenomen verantwoording inzake de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2018. Wij concluderen dat de in de jaarrekening 2018 opgenomen verantwoording met toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Jaarverslag 2018

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2018 is opgesteld overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en met de jaarrekening verenigbaar is. Het jaarverslag 2018 bevat in het licht van de door ons tijdens de controle van de jaarrekening 2018 verkregen kennis en informatie naar onze mening geen onjuistheden van materieel belang.

3. Kernpunten controle

Algemeen

De kernpunten uit onze controle zijn de volgende:

- Zijn er significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle?
- Is er sprake van significante wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften?
- Evaluatie van de belangrijkste inschattingen door het management van Noaberkracht.
- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Is de interne financiële beheersing van Noaberkracht adequaat in het kader van de jaarrekeningcontrole?
- Wordt door Noaberkracht gehandeld in overeenstemming met de Kadernota Rechtmatigheid 2018?

Geen significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in onze opdrachtbevestiging d.d. 21 september 2018 en het door het bestuur op 12 december 2017 vastgestelde Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekeningen 2017-2019. Er is gedurende de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Ook hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de reikwijdte.

Geen wijzigingen in significante verslaggevingsvoorschriften

De belangrijkste verslaggevingsvoorschriften voor Noaberkracht zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2018. In 2018 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen (het BBV), die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de financiële positie of de resultaten van Noaberkracht. In de jaarrekening 2018 is conform de vereisten voor het eerst in een bijlage bij de jaarrekening ook inzicht gegeven in de baten en lasten per taakveld. Daarnaast is centrale verantwoording van alle overhead op een specifiek taakveld (0.4) voorgeschreven.

3. Kernpunten controle

Inschattingen door het management

In onze risicoanalyse en controleaanpak hebben wij geen significante risico's onderkend als het gaat om inschattingen door het management van Noaberkracht.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In paragraaf 10 van de jaarstukken 2018 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' is het risicoprofiel van Noaberkracht geschetst, alsmede de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Volgens de door Noaberkracht gehanteerde systematiek heeft deze verhouding zich ontwikkeld van 2,26 ('uitstekend') per ultimo 2016 naar 1,07 ('voldoende') per ultimo 2017 en nu per ultimo 2018 naar 0,96 ('matig'). Voor 2017 was dit ook de insteek van Noaberkracht, gezien de onttrekking in 2017 aan de algemene reserve / uitkering aan de gemeenten Dinkelland en Tubbergen met € 0,4 miljoen. Daarmee ligt deze ratio zowel voor 2018 als voor 2017 dichtbij de streefwaarde van 1,00.

Wij merken verder nog op dat de beschikbare weerstandscapaciteit feitelijk hoger is dan alleen de algemene reserve ad € 327.000. Dit blijkt uit de toelichting op de balans, waar de verwachte ontwikkeling van de reserve bedrijfsvoering op grond van daarop rustende verplichtingen is weergegeven. Daaruit blijkt een extra weerstandsvermogen van voorsnog ruim € 1 miljoen.

Interne (financiële) beheersing

De interne (financiële) beheersing van Noaberkracht is in de basis op orde. Daarnaast vinden op uitgebreide schaal (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden plaats, waarover aan het bestuur wordt gerapporteerd. Voor onze bevindingen verwijzen wij u naar de door ons uitgebrachte managementletter d.d. 16 januari 2019.

3. Kernpunten controle

Rechtmatigheid

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden op de naleving van rechtmatigheid hebben wij geen onrechtmatigheden vastgesteld die van materieel belang zouden kunnen zijn. Desondanks is uit de door ons getoetste intern verrichte audits naar voren gekomen dat de totale onrechtmatigheid inzake Europese aanbestedingen over 2018 nog € 82.000 bedraagt.

Het betreft een enkele aanbesteding, waarvan al in 2016 is geconstateerd dat deze onrechtmatig was en waarop in 2017 en 2018 nog besteding plaatsvond. Deze onrechtmatigheid blijft onder de goedkeuringstolerantie van € 347.000 (zie hoofdstuk 4).

Daarnaast is geconstateerd dat in een zevental gevallen een opdracht is verstrekt in strijd met het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. In totaal gaat het om een bedrag van ca. € 361.000. Het voorstel n.a.v. de nog door het bestuur vast te stellen afrondende interne auditrapportage over 2018 is om voor deze zeven gevallen een indenniteitsprocedure in werking te stellen, nog voor de vaststelling van de jaarstukken 2018. Hiermee worden deze opdrachtverstrekkingen achteraf alsnog als rechtmatig aangemerkt.

Wat de begrotingsrechtmatigheid betreft: er is sprake van geringe overschrijdingen op de lasten van de programma's Bestuurs- en Managementondersteuning (€ 17.000) en Administratie en Beheer (€ 12.000). In beide gevallen is de oorzaak gelegen in hogere lasten op het (personeels)inhuurbudget. Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en zijn daarmee rechtmatig.

4. Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering controle

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met de door ons voorgenomen controleaanpak. Dat houdt in dat wij onze controle voor een groot deel gegevensgericht hebben uitgevoerd. In het vorige hoofdstuk hebben wij vermeld wat de kernpunten uit onze controle zijn geweest. In het volgende hoofdstuk brengen wij onze bevindingen onder uw aandacht.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op een adequate risicoanalyse. Voordat het auditplan 2018 werd vastgesteld hebben wij met uw concerncontroller en de auditmedewerker een gezamenlijke risicoanalyse gehouden. Mede op ons advies is door uw BVO besloten een auditplan op te stellen voor meerdere jaren, namelijk 2018 t/m 2021. Dit omdat niet alle processen met een laag risico elk jaar gecontroleerd behoeven te worden, zoals bijvoorbeeld: rentelasten en –baten, dividendopbrengsten, kosten leerlingenvervoer en leges omgevingsvergunningen. Het proces Automatisering komt niet meer specifiek terug in het auditplan voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen, maar overkoepelend in het auditplan voor Noaberkracht Dinkelland Tubbergen.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Het bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door Noaberkracht.

Op grond van de jaarrekening 2018 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 347.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 1.041.000. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. De rapporteringstolerantie is door het bestuur bepaald op een absoluut bedrag van € 100.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2018

Algemeen

Wij hebben onze controlebevindingen hierna per balanspost c.q. programma weergegeven. Wij merken op dat naar aanleiding van onze controle nog wel enkele marginale aanpassingen in de jaarrekening 2018 zijn gedaan, maar in veel mindere mate dan voor de jaarrekening 2017 nodig was. Hierbij dient te worden aangetekend dat de wijze waarop de jaarstukken 2018 zijn vormgegeven en ingedeeld een heel andere is dan vorig jaar: er is nu zo goed mogelijk aangesloten bij die van de begroting 2018 van Noaberkracht en van de jaarrekening 2017 van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen. Hierover heeft al in een vroeg stadium afstemming met ons plaatsgevonden. Wij hebben daarbij adviezen gegeven op basis van een eerste format dat voor deze jaarstukken was ontwikkeld.

Eigen vermogen, bestemmingsreserves

De omvang van de bestemmingsreserves bedraagt per ultimo 2018 € 4,5 miljoen, tegen € 1,6 miljoen per ultimo 2017. Het betreft de reserves 'Verplichting voorgaand dienstjaar' € 2,4 miljoen (2017: nihil), 'Bedrijfsvoering' € 1,7 miljoen (2017: € 1,6 miljoen) en 'Organisatieontwikkeling' € 0,4 miljoen (2017: nihil).

Eerstgenoemde reserve bestaat naast een reservering voor de zgn. flexibele schil (€ 0,65 miljoen) in feite uit een vijftal meerjarige budgetten, waarvan die voor de implementatie van de Omgevingswet qua omvang de grootste is (€ 0,66 miljoen), beschikbaar gesteld door de gemeenten Dinkelland en Tubbergen.

Op de reserve Bedrijfsvoering rusten verplichtingen van bijna € 1,2 miljoen, terwijl het voorstel is om via de resultaatbestemming over 2018 een bedrag van ruim € 0,5 miljoen toe te voegen aan deze reserve. Dat betekent dat ca. € 1,0 miljoen vrij aanwendbaar is, juist onder het volgens de interne richtlijnen toegestane plafond, per ultimo 2018 berekend op € 1.024.000.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2018

Personeelslasten

De totale personeelslasten over 2018 belopen vrijwel precies twee-derde deel (66 %; 2017: 67 %) van de totale lasten van Noaberkracht en bedragen € 21,07 miljoen tegen € 21,17 miljoen begroot. De totale personeelslasten over 2017 bedroegen € 20,77 miljoen (2016: € 19,74 miljoen). Het gemiddeld aantal fte's was voor 2018 302,1 en 291,8 voor 2017. Gemiddeld daalden de personeelslasten daarmee met ca. 2 % van € 71.200 over 2017 naar € 69.800 per fte over 2018. Tegenover een gemiddelde bruto salarisstijging van 0,9 % per fte in 2018 staan lagere toelagen (ca. € 0,6 miljoen), doordat in 2017 ook het recht op vakantietoeslag over de periode juni t/m december 2016 werd uitbetaald. Vanaf 2017 geldt het individueel keuzebudget (IKB), waarvan de vakantietoeslag over het gehele kalenderjaar deel uitmaakt.

Lasten, personeel van derden

Een belangrijk onderdeel van de in het Overzicht van baten en lasten opgenomen lasten vormen verder de kosten van personeel van derden: ca. 6,5 % van de lasten is hiermee gemoeid. Voor 2018 gaat het om een totaalbedrag van € 2,1 miljoen (begroot € 2,2 miljoen), dat is begrepen in de beleidsindicator Externe inhuur, zoals vermeld in hoofdstuk 9 van de jaarstukken 2018. Voor 2017 ging het om 9,2 % van de totale lasten, een bedrag van € 2,9 miljoen. Een duidelijke afname dus.

Wij tekenen daarbij aan dat in de bestemmingsreserve 'Reserve verplichting voorgaand dienstjaar' een bedrag van € 651.000 is begrepen voor de flexibele schil.

Baten

De totale baten ad € 35,2 miljoen (2017: 32,6 miljoen) bestaan voor het overgrote deel uit bijdragen van de deelnemende gemeenten Dinkelland (€ 19,3 miljoen; 2017: € 17,8 miljoen) en Tubbergen (€ 14,1 miljoen; 2017: € 13,1 miljoen). Verder betreft het € 0,7 miljoen (2017: idem) aan met name personeelsopbrengsten en € 1,1 miljoen (2017: € 1,0 miljoen) aan bijdragen uit de reserves c.q. de bestemming van het resultaat over 2017 (budgetoverheveling 2017 naar 2018).

5. Bevindingen controle jaarrekening 2018

De bijdragen voor de twee gemeenten zijn bepaald op 56,35 resp. 43,65 % van de bijdragen begroot na wijziging (€ 33.314.000), minus die voor zwembad Dorper Esch en sporthal Tubbergen, samen € 958.000, waarvoor de werkelijke lasten ad € 1.010.000 (2017: € 961.000 zijn doorberekend, terwijl voor Stichting Participatie Dinkelland € 72.000 is doorberekend. Exclusief deze laatste twee bedragen is de bijdrage voor Dinkelland daarmee € 18.232.000 (2017: € 16.830.000) en voor Tubbergen € 14.123.000 (2017: € 13.037.000, samen € 32.355.000 (2017: € 29.867.000).

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Algemeen

De accountant dient ingevolge BW 2 artikel 393, lid 4 in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

IT-audit

Op 12 en 21 december 2018 hebben wij een onderzoek naar de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking bij Noaberkracht Dinkelland Tubbergen uitgevoerd. Deze IT-audit was een actualisatie van het in het najaar van 2017 gehouden onderzoek, waarover wij u begin vorig jaar verslag hebben gedaan in de managementletter 2017. Nu is met name gekeken naar de opvolging van de bevindingen van vorig jaar. De uitkomsten daarvan zijn als volgt:

5. Bevindingen controle jaarrekening 2018

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde evaluaties, waarmee wij vaststellen in welke mate gebruik kan worden gemaakt van maatregelen die de organisatie zelf heeft genomen om afwijkingen in de jaarrekening te voorkomen en/of te ontdekken, concluderen wij dat deze beheersmaatregelen DEELS EFFECTIEF zijn. Met andere woorden, de betrouwbaarheid van vastlegging – voortkomend uit of met behulp van IT – is op basis van de verstrekte gegevens en het onderzoek met een bepaalde mate van zekerheid vast te stellen, waarbij moet worden opgemerkt dat een volledige periodieke controle op logische toegangsbeveiliging en continuïteit nog voor verbetering vatbaar is. Dit houdt in dat wij onze controlewerkzaamheden veelal ‘buiten de computer’ om zullen verrichten.

Noaberkracht is een organisatie die bewust en actief haar IT-omgeving aan het optimaliseren en professionaliseren is. Dit gebeurt op dit moment vanuit een sterke pragmatiek en op basis van nieuwe/aangepaste wet- en regelgeving. Op gebied van bewaking en controle zijn verbeteringen geconstateerd, maar deze worden nog niet altijd planmatig en aantoonbaar opgepakt.

Noaberkracht heeft tijdens het onderzoek aangetoond in voldoende mate bezig te zijn met de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om te voldoen aan de AVG. Tijdens het onderzoek heeft geen specifieke controle (opzet en bestaan) hierop plaatsgevonden.

Aanbevelingen

Ten aanzien van de IT General Controls adviseren wij het volgende:

Om Logische Toegangsbeveiliging naar een hoger niveau te tillen, wordt geadviseerd om meer vast te leggen en aantoonbaar (periodiek) te controleren. Afwijkingen zijn in beginsel niet ernstig, maar moeten wel verantwoord worden en natuurlijk gecontroleerd. Hierbij gaat het met name om de controle op de speciale accounts, maar wordt ook aandacht gevraagd voor het daadwerkelijk uitvoeren van de controles op de overige accounts conform plan en beleid.

Om de continuïteit binnen Noaberkracht beter te kunnen borgen wordt geadviseerd om backup- en recovery daadwerkelijk te formaliseren en vast te leggen in een toepasbare en controleerbare procedure. Op dit moment maakt dit deel uit van de dagelijkse werkzaamheden, maar is dit in nog onvoldoende geformaliseerd.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2018

Application controls

Bij deze IT-audit is tevens globaal ingezoomd op de twee belangrijkste (financiële) applicaties: Key2Financiën en Suite4SociaalDomein. Onze bevindingen op dit vlak zijn de volgende:

Ten aanzien van Key2Financiën kan worden geconcludeerd dat nog te weinig gebruik wordt gemaakt van organisatorische en technische controles. Met name de controle op de autorisaties ontbreekt, waardoor niet met zekerheid kan worden aangetoond dat de juiste functies/rollen met de juiste autorisaties in Key2Financien werken.

Voor wat betreft Suite4SociaalDomein kan worden geconcludeerd dat de voor de hand liggende controles (periodiek) worden uitgevoerd. Ook wordt gebruik gemaakt van verschillende geautomatiseerde controles. De daadwerkelijke controle op de juistheid van de werking is in ons onderzoek niet meegenomen. Wel is vastgesteld dat deze controles in opzet aanwezig zijn.

Ten aanzien van de application controles wordt in het algemeen geadviseerd om hier de komende periode meer aandacht aan te besteden en daar controles op uit te voeren. Zeker ten aanzien van Key2Financiën wordt geadviseerd om kritisch te kijken naar de inrichting van en controle op de autorisaties.

Wij hebben de automatiseringsomgeving van Noaberkracht uitsluitend beoordeeld in het kader van de jaarrekeningcontrole. Daarbij zijn ons overigens geen bevindingen gebleken die wij onder uw aandacht zouden moeten brengen.

6. Analyse resultaat en vermogen

Eigen vermogen sterk toegenomen in 2018

Na een toename van het eigen vermogen in 2017 van € 2,8 miljoen naar € 3,2 miljoen is het eigen vermogen in 2018 fors toegenomen met € 2,2 miljoen tot € 5,4 miljoen. Tegenover de toename van de bestemmingsreserves in 2018 met totaal € 2,9 miljoen staat een lager resultaat over 2018 t.o.v. 2017 van ca. € 0,7 miljoen. Voor de individuele mutaties in de bestemmingsreserves over 2018 verwijzen wij naar de toelichting op de balans in de jaarstukken 2018.

Gerealiseerd resultaat 2018

Het gerealiseerd resultaat over 2018 bedraagt volgens het Overzicht baten en lasten in de jaarrekening (afgerond) € 523.000 voordelig (2017: € 1.268.000 voordelig. Dit resultaat is als volgt samengesteld (x € 1.000):

Programma's inhoudelijk	31.260 -/-
Programma Algemene Dekkingsmiddelen	33.437
Onttrekkingen aan de reserves	1.103
Dotaties aan de reserves	<u>2.757 -/-</u>

Totaal gerealiseerd resultaat **523**

In hoofdstuk 2 van de jaarstukken 2018 is een analyse op hoofdlijnen gegeven van dit gerealiseerd resultaat, waarbij in principe verschillen tussen realisatie en begroot na wijzigingen > € 25.000 zijn vermeld. Uit het voorstel tot bestemming van het gerealiseerd resultaat over 2018 blijkt dat wordt voorgesteld van dit resultaat € 491.000 (2017: € 463.000) af te zonderen voor het overhevelen van een negental op pagina 9 gespecificeerde budgetten. Hierna resteert een bedrag van € 32.000 ter toevoeging aan de reserve Bedrijfsvoering.

7. Beheersingsorganisatie

Interne (financiële) beheersing

De interne (financiële) beheersing van Noaberkracht is in de basis op orde. Daarnaast vinden op uitgebreide schaal (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden plaats, waarover aan het bestuur wordt gerapporteerd. Voor onze bevindingen verwijzen wij u naar de door ons uitgebrachte managementletter d.d. 16 januari 2019.

Frauderisicoanalyse

Wij hebben vastgesteld dat het maken en/of periodiek actualiseren van een gerichte frauderisicoanalyse vanaf het jaar 2018 ook een zichtbaar onderdeel vormde van de interne beheersingsomgeving van Noaberkracht Dinkelland Tubbergen. Afgelopen voorjaar is een dergelijke frauderisicoanalyse uitgevoerd over 2017, besproken in het directieteam (DT) van 13 juni 2018 en op 19 juni 2018 vastgesteld door het bestuur. Het gaat daarbij in hoofdzaak om een inschatting van de volgende frauderisico's:

- Het risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de BVO.
- Het risico dat personen de financiële verslaggeving gebruiken om daar beter van te worden.
- De mogelijkheid dat derden door fraude subsidies verkrijgen.

Overigens maakt de frauderisicoanalyse bij uw BVO tevens onderdeel uit van het overkoepelend risicomanagement, samengesteld op basis van de door u uitgevoerde risico-inventarisatie per proces.

Wij vragen uw blijvende aandacht voor het periodiek uitvoeren van een specifieke frauderisicoanalyse door het management, de directie en het bestuur. Wij adviseren Noaberkracht Dinkelland Tubbergen de (geactualiseerde) frauderisicoanalyse ook over het verslagjaar 2018 door het bestuur te laten vaststellen en hiervan een adequate vastlegging te maken. Het lijkt ons aan te bevelen deze frauderisicoanalyse voortaan vast te stellen voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening over het verslagjaar.

7. Beheersingsorganisatie

Accountant

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie NBA een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. Ter invulling van deze professioneel-kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en moeten bezien of deze maatregelen effectief zijn. Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, dan wel de directie en, in sommige gevallen (fraude in de top van de organisatie) en wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, het bestuur.

Om invulling te geven aan de eerdergenoemde verplichting hebben wij (evenals bij de bespreking van de managementletter 2018) een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en tijdens de bespreking van de conceptversie van dit accountantsverslag op 3 april 2019, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in relatie tot de jaarstukken en op preventieve maatregelen daarbij. Wij hebben van u de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd.

Daarnaast hebben wij conform onze beroepsregels zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop waren gericht om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Hoewel wij, zoals hiervoor beschreven, een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude, merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze interim-controle hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde controleverschillen

N.v.t.

8. Bijlagen

Bijlage 2: Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van Noaberkracht in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om komend boekjaar teamleden bij Noaberkracht te rouleren; het jaar 2018 betreft immers pas het tweede jaar van controle.

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Eshuis, haar partners en haar medewerkers en Noaberkracht die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Eshuis, een bestuurder of interne toezichthouder van Eshuis of een lid van het controleteam heeft ontvangen of verstrekt aan Noaberkracht of een bij Noaberkracht betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben ontvangen of verstrekt en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.